

KOMMISSIONENS GENOMFÖRANDEBESLUT (EU) 2018/1136**av den 10 augusti 2018****om riskreducerande åtgärder, skärpta åtgärder för biosäkerhet och system för tidig upptäckt vad gäller risken för överföring av högpato­gen aviär influensavirus från vilda fåglar till fjäderfä**

[delgivet med nr C(2018) 5243]

(Text av betydelse för EES)

EUROPEISKA KOMMISSIONEN HAR ANTAGIT DETTA BESLUT

med beaktande av fördraget om Europeiska unionens funktionssätt,

med beaktande av rådets direktiv 2005/94/EG av den 20 december 2005 om gemenskapsåtgärder för bekämpning av aviär influensa och om upphävande av direktiv 92/40/EEG ⁽¹⁾, särskilt artiklarna 3 och 63.3, och

av följande skäl:

- (1) Aviär influensa är en smittsam virussjukdom hos fåglar, inklusive fjäderfä. Infektioner med aviära influensavirus hos tamfjäderfä orsakar två huvudformer av denna sjukdom som har olika virulens. Den lågpato­gena formen orsakar vanligen endast milda symtom, medan den högpato­gena formen leder till mycket hög dödlighet hos de flesta fjäderfäarter. Sjukdomen kan ha allvarliga konsekvenser för hälsan hos tama och vilda fåglar och lönsamheten inom fjäderfäuppfödningen.
- (2) I direktiv 2005/94/EG fastställs de minimiåtgärder för bekämpning som ska vidtas vid ett utbrott av sjukdomen hos fjäderfä eller andra fåglar i fångenskap och även vissa förebyggande åtgärder för övervakning och tidig upptäckt av aviär influensa.
- (3) Det är allmänt känt att vilda fåglar, särskilt flyttande vattenfåglar, är naturliga värdar för lågpato­gena aviära influensavirus som de vanligtvis bär utan att visa tecken på sjukdomen, under säsongsflyttningar. Sedan 2005 finns det dock belägg för att högpato­gen aviär influensa (nedan kallad HPAI) av subtyp H5 kan infektera flyttfåglar och spridas över långa avstånd och mellan kontinenter genom dem.
- (4) Förekomsten av aviära influensavirus och särskilt HPAI-virus hos vilda fåglar fortsätter att utgöra ett hot om direkt eller indirekt introduktion av dessa virus till anläggningar där fjäderfä eller andra fåglar i fångenskap hålls, i synnerhet under flyttfåglars säsongsflyttningar, vilket innebär en risk för att viruset därefter sprids från en smittad anläggning till andra anläggningar och orsakar betydande ekonomiska förluster.
- (5) Europeiska myndigheten för livsmedelssäkerhet (Efsa) antog den 14 september 2017 ett omfattande vetenskapligt yttrande om aviär influensa ⁽²⁾, som bekräftar att en strikt tillämpning av åtgärder för biosäkerhet spelar en viktig roll för att förhindra spridningen av HPAI-virus från vilda fåglar till fjäderfä och andra fåglar i fångenskap (nedan kallat *Efsas yttrande från 2017*).
- (6) Efsas yttrande från 2017 innehåller en förteckning över de mest relevanta åtgärder för biosäkerhet som bör vidtas fortlöpande hos olika uppfödningssystem, inklusive små jordbruksföretag. I yttrandet anges också att vissa allmänna principer för biosäkerhet gäller generellt för fjäderfäanläggningar, medan varje anläggnings unika egenskaper måste beaktas för ett optimalt skydd baserat på expertråd.
- (7) I Efsas yttrande från 2017 bedöms och identifieras risker för introduktion av HPAI-virus på fjäderfäanläggningar, t.ex. hållandet av tamankor och tamgäss tillsammans med andra fjäderfäarter, och riskerna i samband med vissa verksamheter, till exempel frigivning av fjäderfä för vidmakthållande av stammen av fjädervilt, och det föreslås åtgärder för att minska dessa risker.

⁽¹⁾ EUT L 10, 14.1.2006, s. 16.⁽²⁾ Efsa Journal, vol. 15(2017):10, artikelnr 4991.

- (8) I Efsas yttrande från 2017 drogs slutsatsen att den passiva övervakning av vilda fåglar är det effektivaste sättet att tidigt upptäcka förekomst av HPAI-virus hos vilda fåglar, om infektioner med HPAI-virus är förknippade med dödlighet, och Efsa rekommenderar provtagning och laboratorieundersökning av målarter av vilda fåglar. Därefter offentliggjorde Efsa en förteckning över målarter av vilda fåglar i sin vetenskapliga rapport om aviär influensa som godkändes den 18 december 2017 ⁽¹⁾.
- (9) I en vetenskaplig rapport om aviär influensa som godkändes den 22 mars 2018 ⁽²⁾, angav Efsa att det inte förekommit några rapporterade fall av infektion av människor på grund av A(H5N8) eller de nya A(H5N5) och A(H5N6)-virusen som utgör en omsortering av virus av typen A(H5) klad 2.3.4.4 med N5- eller N6-gen som härstammar från lokala europeiska virus. A(H5N8), A(H5N5) och A(H5N6)-virusen anses främst vara anpassade till fågelarter.
- (10) I Efsas yttrande från 2017 konstateras också att det under vissa epidemiologiska förhållanden kan vara lämpligt att medlemsstaterna tillfälligt intensifierar vissa förebyggande åtgärder runt den plats där HPAI-virusinfektion har bekräftats hos en vild fågel eller i dess avföring, särskilt för att bedöma om överföringen till fjäderfäanläggningar har ägt rum och om åtgärder för biosäkerhet tillämpas effektivt för att förhindra att viruset sprids.
- (11) För att kunna fokusera på fågelpopulationer som löper störst risk att infekteras av aviär influensa och säkerställa att åtgärderna i detta beslut genomförs effektivt bör därför vissa förebyggande åtgärder vara inriktade på fjäderfäanläggningar.
- (12) I kommissionens genomförandebeslut (EU) 2017/263 ⁽³⁾ föreskrivs riskreducerande åtgärder och skärpta åtgärder för biosäkerhet för att minska risken för överföring av HPAI-virus från vilda fåglar till fjäderfä genom att förhindra direkt och indirekt kontakt mellan dessa populationer, och krävs att medlemsstaterna identifierar områden på sitt territorium med särskild risk för spridning av HPAI-virus till anläggningar där fjäderfä eller andra fåglar i fångenskap hålls (nedan kallade *högriskområden*), med hänsyn till bland annat den epidemiologiska situationen och särskilda riskfaktorer. Det genomförandebeslutet gällde till och med den 30 juni 2018.
- (13) De åtgärder som föreskrivs i genomförandebeslut (EU) 2017/263 bör därför ses över för att ta hänsyn till den aktuella epidemiologiska situationen hos fjäderfä, andra fåglar i fångenskap och hos vilda fåglar i unionen och i riskrelevanta tredjeländer, Efsas yttrande från 2017 och senare vetenskapliga rapporter om aviär influensa och medlemsstaternas erfarenheter av genomförandet av de åtgärder som föreskrivs i det genomförandebeslutet.
- (14) Mot bakgrund av det fortlöpande hotet om överföring av HPAI-virus från smittade vilda fåglar, och risken för utbrott på anläggningar där fjäderfä eller andra fåglar i fångenskap hålls bör uppdaterade åtgärder, med beaktande av resultatet av översynen av genomförandebeslut (EU) 2017/263, därför fastställas i detta beslut.
- (15) Erfarenheterna av genomförandet av de åtgärder som föreskrivs i beslut (EU) 2017/263 visar att vissa undantag från riskreducerande åtgärder och skärpta åtgärder för biosäkerhet är nödvändiga för att enskilda medlemsstater ska kunna anpassa dessa åtgärder till de ändrade epidemiologiska situationen.
- (16) De åtgärder som föreskrivs i detta beslut är förenliga med yttrandet från ständiga kommittén för växter, djur, livsmedel och foder.

HÄRIGENOM FÖRESKRIVS FÖLJANDE.

Artikel 1

Syfte och tillämpningsområde

I detta beslut fastställs riskreducerande åtgärder, vissa skärpta åtgärder för biosäkerhet och system för tidig upptäckt vad gäller risken för överföring av högpatoget aviär influensa (HPAI) från vilda fåglar till anläggningar samt åtgärder för att göra ägare och andra inom fjäderfäsektorn mera medvetna om sådana risker och om nödvändigheten av att vidta eller skärpa åtgärder för biosäkerhet på deras anläggningar.

⁽¹⁾ *EFSA Journal*, vol. 15(2017):12, artikelnr 5141.

⁽²⁾ *EFSA Journal*, vol. 16(2018):3, artikelnr 5240.

⁽³⁾ Kommissionens genomförandebeslut (EU) 2017/263 av den 14 februari 2017 om riskreducerande åtgärder, skärpta åtgärder för biosäkerhet och system för tidig upptäckt vad gäller risken för överföring av högpatoget aviär influensavirus från vilda fåglar till fjäderfä (EUT L 39, 16.2.2017, s. 6).

Artikel 2

Definitioner

I detta beslut ska definitionerna i artikel 2 i direktiv 2005/94/EG gälla.

Artikel 3

Identifiering av högriskområden för introduktion och spridning av HPAI-virus

1. Medlemsstaterna ska identifiera områden inom sitt territorium med särskild risk för att HPAI-virus introduceras i anläggningar (nedan kallade *högriskområden*), med beaktande av följande:

- a) Riskfaktorer för introduktion av HPAI-virus i anläggningar, särskilt avseende
    - i) anläggningarnas geografiska belägenhet i områden i medlemsstaterna genom vilka flyttfåglar flyger eller där dessa fåglar vilar under deras flyttningar efter att ha flugit in i unionen, särskilt via de nordöstra och östra flyttningssvägarna,
    - ii) anläggningarnas avstånd till våtmarker, dammar, kärr, sjöar eller floder där flyttfåglar, särskilt av arterna *Anseriformes* (andfåglar) och *Charadriiformes* (vadare och måsfåglar) kan samlas och har sina mellanlandningar,
    - iii) anläggningarnas geografiska belägenhet i områden med hög täthet av flyttfåglar, särskilt vattenfåglar,
    - iv) fjäderfä som hålls i öppna anläggningar där kontakt mellan vilda fåglar och fjäderfä inte kan förhindras eller begränsas i tillräcklig utsträckning,
    - v) nuvarande och tidigare upptäckta fall av HPAI-virus hos fjäderfä, andra fåglar i fångenskap och vilda fåglar.
  - b) Riskfaktorer för spridning av HPAI-virus inom och mellan anläggningar, särskilt om
    - i) anläggningen är geografiskt belägen i ett område med hög anläggningstäthet, i synnerhet anläggningar för ankor och gäss eller öppna anläggningar för andra fjäderfän,
    - ii) intensiteten i förflyttningar av fordon som transporterar fjäderfän och personer inom och från anläggningar och andra direkta och indirekta kontakter mellan anläggningar är hög.
  - c) Riskbedömningar och vetenskapliga yttranden från Europeiska myndigheten för livsmedelssäkerhet (Efsa) samt nationella och internationella riskbedömningsorgan om betydelsen av spridningen av HPAI-virus från vilda fåglar.
  - d) Resultaten av övervakningsprogram som utförs i enlighet med artikel 4 i direktiv 2005/94/EG.
2. Medlemsstaterna ska säkerställa att berörda parter inom fjäderfäsektorn, inklusive småskaliga anläggningar, informeras på lämpligaste sätt om avgränsningen av de högriskområden som identifierats i enlighet med punkt 1.
3. Medlemsstaterna ska kontinuerligt se över omfattningen av avgränsningarna av högriskområden.

Artikel 4

Riskreducerande åtgärder och skärpta åtgärder för biosäkerhet

1. Medlemsstaterna ska kontinuerligt övervaka den särskilda epidemiologiska situationen på sitt territorium, med beaktande av de hot som upptäckten av HPAI hos fjäderfä, andra fåglar i fångenskap och vilda fåglar i andra medlemsstater och närliggande tredjeländer innebär, samt de riskbedömningar som avses i artikel 3.1 c.
2. Medlemsstaterna ska vidta lämpliga och genomförbara åtgärder i högriskområden för att minska risken för överföring av HPAI-virus från vilda fåglar till fjäderfä.
3. De riskreducerande åtgärderna och de skärpta åtgärderna för biosäkerhet ska inriktas på att förhindra direkt eller indirekt kontakt mellan vilda fåglar, särskilt flyttande vattenfåglar, och fjäderfä, särskilt ankor och gäss.

4. Beroende på den bedömning av den epidemiologiska situationen som avses i punkt 1 ska medlemsstaterna förbjuda följande verksamheter i högriskområden:
- a) Hållning av ankor och gäss tillsammans med andra fjäderfäarter, såvida inte
    - i) risken för virusintroduktion anses obetydlig på grund av anläggningens egenskaper och de riskreducerande åtgärderna anses tillräckliga av den behöriga myndigheten, eller
    - ii) andra fjäderfäarter än ankor och gäss används som indikatordjur i enlighet med den behöriga myndighetens bestämmelser.
  - b) Fjäderfåhållning utomhus, såvida inte
    - i) fjäderfåna skyddas mot kontakt med vilda fåglar med hjälp av nät, tak, horisontella tyger eller på andra lämpliga sätt, eller
    - ii) fjäderfåna ges foder och vatten inomhus eller under ett skydd som i tillräcklig utsträckning avskräcker vilda fåglar från tillträde och därmed förhindrar att vilda fåglar kommer i kontakt med foder eller vatten som är avsett för fjäderfåna.
  - c) Användning av vattenbehållare för utomhusbruk för fjäderfå, såvida det inte krävs för djurens välbefinnande för vissa typer av fjäderfå och behållarna är tillräckligt avskärmade mot vilda fåglar.
  - d) Vattenförsörjning till fjäderfå från ytvattenreservoarer som vilda fåglar har tillträde till, såvida inte vattnet genomgår behandling som säkerställer att aviära influensavirus inaktiveras.
  - e) Sammanföranden av fjäderfå och andra fåglar i fångenskap på marknader, uppvisningar, utställningar och kulturella evenemang, såvida inte sådana evenemang organiseras och genomförs på ett sådant sätt att risken för att virus sprids från eventuellt smittade fåglar till andra fåglar reduceras till ett minimum.
  - f) Användning av fåglar av arterna *Anseriformes* (andfåglar) och *Charadriiformes* (vadare och måsfåglar) som lockfåglar, såvida inte de används inom ramen för ett program för övervakning av aviär influensa som genomförs i enlighet med artikel 4 i direktiv 2005/94/EG, forskningsprojekt, ornitologiska undersökningar eller annan verksamhet som den behöriga myndigheten har tillåtit.
  - g) Frisläppande av fjäderfå för vidmakthållande av stammen av fjädervilt, såvida det inte har godkänts av de behöriga myndigheterna under förutsättning att
    - i) denna verksamhet separeras från andra anläggningar, och
    - ii) fjäderfåna för vidmakthållande av viltstammen har testats virologiskt, i enlighet med punkt 4 a i kapitel IV i diagnostikhandboken för aviär influensa i bilagan till kommissionens beslut 2006/437/EG⁽¹⁾, med negativt resultat för aviär influensa på prover som tagits från varje produktionsenhet högst 48 timmar före frisläppandet.
5. Medlemsstaterna får, på grundval av den regelbundna översynen av åtgärderna i enlighet med artikel 5, utöka eller begränsa området och perioden för tillämpningen av de riskreducerande åtgärder och skärpta åtgärder för biosäkerhet som avses i punkt 4.
6. Medlemsstaterna ska uppmuntra fjäderfäsektorn att stödja utbildning om riskreducerande åtgärder och skärpta åtgärder för biosäkerhet för fjäderfäägare, att utveckla anläggningsspecifika planer för biosäkerhet och att övervaka tillämpningen av åtgärder för biosäkerhet.

Artikel 5

Upprätthållande och översyn av de riskreducerande åtgärder och skärpta åtgärder för biosäkerhet som tillämpas i högriskområden

1. Medlemsstaterna ska upprätthålla de åtgärder som tillämpas enligt artikel 4.4 i högriskområden för den tidsperiod under vilken en förhöjd risk för introduktion och spridning av HPAI-virus kvarstår på deras territorium.
2. Medlemsstaterna ska regelbundet se över de åtgärder de har vidtagit enligt artikel 4.4 för att justera och anpassa dem till den rådande epidemiologiska situationen, särskilt avseende risken från vilda fåglar.

⁽¹⁾ Kommissionens beslut 2006/437/EG av den 4 augusti 2006 om godkännande av en diagnostikhandbok för aviär influensa i enlighet med rådets direktiv 2005/94/EG (EUT L 237, 31.8.2006, s. 1).

3. Medlemsstaterna ska basera den översyn som avses i punkt 2 på en bedömning av följande faktorer:
  - a) Utvecklingen av sjukdomssituationen hos vilda fåglar, den epidemiologiska kurvan, det vill säga antalet nya infektioner per tidsenhet, kartläggningen av positiva och negativa resultat och infektionsdynamiken.
  - b) Förekomsten av arter av vilda flyttfåglar och stannfåglar, särskilt de som identifierats som målarter för övervakning av aviär influensa.
  - c) Förekomsten av utbrott av HPAI hos fjäderfä och andra fåglar i fångenskap, i synnerhet som följd av en primär virusintroduktion från vilda fåglar.
  - d) Upptäckten av HPAI hos fjäderfä, andra fåglar i fångenskap och vilda fåglar under pågående övervakning.
  - e) HPAI-virusets subtyp eller subtyper, virusutvecklingen och den potentiella relevansen för människors hälsa.
  - f) Den epidemiologiska situationen avseende HPAI hos vilda fåglar, fjäderfän och andra fåglar i fångenskap i närliggande medlemsstater och tredjeländer och riskbedömningar som utförs av Efsa eller nationella och internationella riskbedömningsorgan.
  - g) Genomförandet och effektiviteten av de åtgärder som fastställs i detta beslut.

Artikel 6

Åtgärder för att öka medvetenheten

Medlemsstaterna ska säkerställa att nödvändiga åtgärder vidtas för att öka medvetenheten bland berörda parter inom fjäderfäsektorn, inklusive småskaliga anläggningar, om riskerna för introduktion av HPAI-virus på anläggningarna och ska på lämpligast möjliga sätt förse dem med den mest relevanta informationen om riskreducerande åtgärder och skärpta åtgärder för biosäkerhet enligt artikel 4, särskilt de åtgärder som ska genomföras i högriskområden.

Medlemsstaterna ska också öka medvetenheten bland grupper involverade i verksamhet med inriktning på vilda djur, däribland ornitologer, fågelskådare och jägare.

Artikel 7

System för tidig upptäckt hos fjäderfålockar

1. Medlemsstaterna ska införa eller förstärka befintliga system för tidig upptäckt som syftar till att ägarna snabbt ska rapportera om alla eventuella tecken på förekomst av HPAI-virus hos fjäderfålockar på anläggningar i högriskområden till den behöriga myndigheten.
2. De system som avses i punkt 1 ska minst beakta – som viktiga parametrar som indikerar en trolig förekomst av sjukdom – en betydande minskning av foder- och vätskeintag och äggproduktion, konstaterad dödlighet och eventuella kliniska tecken eller skador på döda djur som tyder på förekomst av HPAI-virus med hänsyn till variationen av dessa parametrar bland olika fjäderfäarter och produktionstyper.

Artikel 8

Ökad övervakning av vilda fåglar

1. Medlemsstaterna ska säkerställa att ökad övervakning av vilda fågelpopulationer och ytterligare övervakning av döda eller sjuka fåglar utförs enligt de riktlinjer för genomförandet av övervakningsprogram avseende aviär influensa hos vilda fåglar enligt bilaga II till kommissionens beslut 2010/367/EU ⁽¹⁾, antagna i enlighet med artikel 4.2 i direktiv 2005/94/EG.
2. Medlemsstaterna får inrikta provtagning och laboratorietest av vilda fåglar på arter och geografiska områden som tidigare inte utsatts för HPAI.

⁽¹⁾ Kommissionens beslut 2010/367/EU av den 25 juni 2010 om medlemsstaternas genomförande av övervakningsprogram avseende aviär influensa hos fjäderfä och vilda fåglar (EUT L 166, 1.7.2010, s. 22).

*Artikel 9***Ytterligare tillfälliga åtgärder vid bekräftade fall av HPAI hos vilda fåglar**

1. Om förekomsten av HPAI-virus bekräftas i prov som tagits från en eller flera vilda fåglar eller deras avföring och om en ökad risk för introduktion av virus till anläggningar eller en eventuell risk för folkhälsan har identifierats ska medlemsstaterna vidta ytterligare tillfälliga åtgärder i det bekräftade fallets omgivning, som ska omfatta följande:
  - a) Genomförandet av riskreducerande åtgärder och skärpta åtgärder för biosäkerhet i enlighet med artikel 4.
  - b) Ökad övervakning av vilda fåglar i enlighet med artikel 8.
  - c) Om nödvändigt, epidemiologiska undersökningar och besök på anläggningar, inklusive provtagning och testning för HPAI om lämpligt.
  - d) Införande och förstärkning av system för tidig upptäckt i enlighet med artikel 7.
2. Medlemsstaterna får begränsa tillämpningen av vissa av de åtgärder som avses i punkt 1 om den behöriga myndigheten bedömer att risken för introduktion av HPAI-viruset är försumbar för vissa delar av deras territorium eller vissa typer av anläggningar.

*Artikel 10***Efterlevnad och informationskyldigheter**

1. Medlemsstaterna ska se till att ägares och fjäderfäsektorns genomförande av de åtgärder som fastställs i detta beslut övervakas.
2. Medlemsstaterna ska inom ramen för ständiga kommittén för växter, djur, livsmedel och foder underrätta kommissionen och de övriga medlemsstaterna om de åtgärder som de vidtar för att följa detta beslut.

*Artikel 11***Adressater**

Detta beslut riktar sig till medlemsstaterna.

Utfärdat i Bryssel den 10 augusti 2018.

På kommissionens vägnar

Vytenis ANDRIUKAITIS

Ledamot av kommissionen
